

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04/03/2025

Sadullah ERGİN
Ankara Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler, çok sayıda binanın yıkılmasına ve büyük can kayıplarına yol açmıştır. Bu binaların büyük bir kısmı, 1975 Deprem Yönetmeliği esaslarına göre inşa edilmiştir.

Deprem sonrası yıkılan binaların önemli bir kısmının eski deprem yönetmeliklerine göre yapıldığı bilinse de 2007 ve 2018 Deprem Yönetmelikleri 'ne uygun yapılar arasında da yıkılan ve ağır hasar gören binalar olduğu bilinmektedir.

Öte yandan, yönetmeliklere uygun olarak projelendirilmiş ve inşa edilmiş binaların da yıkılması, mevzuata uygun hareket eden mimar, mühendis ve yüklenicilerin hukuki ve cezai sorumlulukla karşı karşıya kalmasına sebebiyet vermektedir.

Bununla birlikte, 6 Şubat depremleri sonrasında yürütülen soruşturma ve kovuşturma dosyalarına sunulan bilirkişi raporlarının hazırlanmasında ciddi eksiklikler olduğu, bazı raporların bilimsel dayanaklardan yoksun ve kopyala-yapıştır yöntemiyle hazırlandığı iddiaları kamuoyunda geniş yankı bulmuştur.

Bu bağlamda:

1. 1975 yılı yönetmeliğindeki önlemler 6 Şubat depremlerinde meydana gelen yıkımları önlemeye yeterli midir? Buna dair Bakanlığınızca yapılmış bir tespit var mıdır? Cevabınız “yeterli” ise daha sonra çıkarılan yönetmelikler niçin çıkarılmıştır?
2. Mevcut 2018 Deprem Yönetmeliği'nin değiştirilmesi ve yeni bir yönetmelik hazırlığı olduğu bilgisi doğru mudur? Eğer doğru ise, bu yeni yönetmelik ne zaman yayımlanacaktır ve mevcut yönetmelik hangi gerekçelerle yetersiz görülmüştür?
3. 2007 ve 2018 yönetmeliklerinin yürürlüğe girmesinden sonra, önceki yönetmeliklere göre inşa edilmiş yapıların denetimi hangi periyotlarla yapılmıştır? Bugüne kadar eski yönetmeliklere göre inşa edilmiş kaç yapı denetlenmiştir? Bu denetimlerde kaç bina riskli bulunmuş, kaçına güçlendirme önerisi yapılmış, kaç güçlendirilmiştir? Denetimlerin yapılmamasının veya yetersizliğinin sorumluluğu hangi kamu kurumuna aittir?
4. Mevzuata aykırı ve uygunsuz imalat nedeniyle yıkılan binalardan sorumlu kişilerin yargılanması ve hesap vermesi, elbette hukukun gereğidir. Ancak yürürlükteki Deprem Yönetmeliği esaslarına uygun

- olarak projelendirilmiş ve inşa edilmiş olmasına rağmen, 6 Şubat 2023 depremlerinde yönetmeliklerdeki eksiklikler sebebiyle yıkılan binalardan mimar, mühendis ve yüklenicilerin sorumlu tutulması hakkaniyete uygun mudur? Eğer değil ise bu kişilerin mağduriyetinin giderilmesine yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?
5. 6 Şubat 2023 depremleri sonrası yürütülen soruşturmalarda bilirkişi raporlarının hazırlanış biçimiyle ilgili ciddi eksikler bulunduğu ve yanlış tespitler yapıldığı gündeme gelmiş olup uygulamada eksik-yetersiz raporlara dayalı olarak hüküm kurulduğuna dair çokça şikâyet dile getirilmektedir. Bu şikayetlere dönük alınabilecek önlemlere dair bir çalışmanız var mıdır?